

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΜΑΪΟΥ 2014
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο συγγραφέας πραγματεύεται την εννοιολογική διαφοροποίηση της ανθρωπιάς ανάμεσα στο παρελθόν και στη σύγχρονη εποχή. Την προσεγγίζει μέσα από την τότε ανιδιοτελή αφιέρωση του ανθρώπου στο κοινό συμφέρον, που προέκυπτε από την ατομική συνείδηση και ευθύνη, σε σχέση με το οικουμενικό νόημα που τείνει να αποκτήσει σήμερα λόγω των διαπιστωμένων ανθρώπινων παθών. Επιπλέον, διαπιστώνει ότι η έννοια της ανθρωπιάς έχει παραποιηθεί στην πορεία του χρόνου λόγω του ατομισμού, του υλικού ευδαιμονισμού και ωφελιμισμού, ώστε να αποκόπτεται από τα ευγενικά αισθήματα που τη νοηματοδοτούν. Ο συγγραφέας διαπιστώνει καταλήγοντας ότι ο άνθρωπος έχει ξεχάσει το πραγματικό περιεχόμενο της ανθρωπιάς, που συνίσταται στην έμπρακτη απόδειξή της, τη γενναιοδωρία, την ευσυναίσθηση, την αυταπάρνηση και την εσωτερική αφύπνιση του « μεγάλου ανθρώπου».

(116 λέξεις)

B1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Προτεινόμενη Μέθοδος: Αίτιο – Αποτέλεσμα

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι ο σύγχρονος τρόπος ζωής έχει αλλοτριώσει τον άνθρωπο. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο ίδιος τείνει να συμπεριφέρεται ατομιστικά και εγωιστικά, αναλυσκόμενος στην ικανοποίηση των υλιστικών αναγκών του εις βάρος των ψυχικών και πνευματικών. Παράλληλα, η καταναλωτική μανία και η άμετρη φιλοδοξία που τον χαρακτηρίζουν, τον απομακρύνουν από τις ουσιαστικές χαρές της ζωής που προέρχονται από τα ευγενικά συναισθήματα του αλτρουισμού, της ανιδιοτέλειας και της αυταπάρνησης. Δυστυχώς, αυτά τα συναισθήματα όχι μόνο τείνουν να υποβαθμιστούν ριζικά, αλλά θεωρούνται και από πολλούς ξεπερασμένα λόγω της άμετρης επιθυμίας για εκσυγχρονισμό και εξέλιξη. Συνεπώς, η ποιότητα ζωής του σύγχρονου ανθρώπου δεν αφήνει περιθώριο να αναπτύξει πιο ευγενικά συναισθήματα, που θα τον εξυψώνουν πνευματικά, ψυχικά και, επομένως, κοινωνικά.

(119 λέξεις)

B2. ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

α) Η πρώτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με:

i.Ορισμό, αφού ο συγγραφέας ορίζει την έννοια της «ανθρωπιάς » (Και με την ανθρωπιά...κάθε ανθρώπου). Φράση που επιβεβαιώνει τον τρόπο ανάπτυξης:«Και με την ανθρωπιά **εννοούμε**».

ii. Παραδείγματα, αφού ο συγγραφέας παραθέτει το παράδειγμα του Ντυνάν προκειμένου να σκιαγραφήσει την εικόνα του γνήσιου ανθρωπιστή. Φράση που επιβεβαιώνει τον τρόπο ανάπτυξης: «**για παράδειγμα**»

➤ Βέβαια σε δεύτερο επίπεδο θα μπορούσε να εντοπιστεί και η μέθοδος της αιτιολόγησης, καθώς ο συγγραφέας αιτιολογεί το γιατί η «ανθρωπιά» αποτελεί «κοινόχρηστο όρο» (Η «ανθρωπιά»...μεγάλη)

iii. Σύγκριση – αντίθεση, αφού ο συγγραφέας φέρνει σε αντιπαράθεση τη σημαντικότητα και την αξία του ανθρωπισμού, του ανθρωπιστή ως σκεπτόμενου και ενεργούντος ατόμου στο παρελθόν, σε αντίθεση με σήμερα που αποτελεί κοινό τόπο και έχει ευτελιστεί.

β)

ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ	ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΠΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ
έτσι	Συμπέρασμα
ωστόσο	αντίθεση – εναντίωση

B3. ΣΥΝΩΝΥΜΑ - ΑΝΤΩΝΥΜΑ

α) ΣΥΝΩΝΥΜΑ

αναλίσκxεται: κατασπαταλάται, ξοδεύεται

οικουμενική: συλλογική, παγκόσμια

διαστρεβλώσεις: αλλοιώσεις, παραποιήσεις

ολωσδιόλου: εντελώς, ολοκληρωτικά

ευζωίας: ευδαιμονισμού, καλοπέρασης

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

β) ΑΝΤΩΝΥΜΑ

κοινόχρηστος: ατομικός, προσωπικός

συμμετοχή: αποχή, αδιαφορία

αυτοακυρώνεται: ενδυναμώνεται, ισχυροποιείται

γνώση: άγνοια, αμάθεια

αδιάκοπης: ασυνεχούς, αποσπασματικής

B4.

α) ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ

«αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» → Αυτούσια παράθεση των λεγόμενων ενός τρίτου προσώπου, ευθύς λόγος.

«Ερυθρού Σταυρού» → Ονομασία – Τίτλος οργανισμού

β) ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

- i. «(εν. οι όροι) αλλάζουν απόχρωση»
- ii. «μια έκφραση φτωχαίνει, αδειάζει, αποστεώνεται, αυτοακυρώνεται.»
- iii. «η δίψα της ευζωίας δεν αφήνει τόπο για ευγενικά αισθήματα.»

Γ1. ΕΚΘΕΣΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΑΡΘΡΟ→Επιβάλλεται να μπει τίτλος!!

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ: «Ανθρωπισμός ένα καθολικό αίτημα της εποχής».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Αποτελεί αναμφισβήτητη αλήθεια ότι ζούμε σε ένα ακράτως τεχνοκρατικό περιβάλλον, που επιφέρει την άμετρη αντιπνευματικότητα, την κερδοσκοπική αντίληψη και τον ωφελμισμό δημιουργώντας πλήθος προβλημάτων. Ένα από τα πλέον ανησυχητικά είναι το έλλειμμα της ανθρωπιάς, η κοινωνική αναλγησία και η αποξένωση του σύγχρονου ανθρώπου. Η διαπίστωση της έξαρσης του φαινομένου αναδεικνύεται εύκολα, αν ρίξουμε μια ματιά στον περίγυρό μας.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμιγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

α) Σε διεθνές επίπεδο

- Ο θάνατος χιλιάδων παιδιών ημερησίως από έλλειψη τροφής και φαρμάκων.
- Χιλιάδες παιδιά και άμαχοι αποτελούν θύματα πολεμικών συρράξεων και εμφύλιων σπαραγμών
- Εμπόριο ανθρώπων – σύγχρονο δουλεμπόριο
- Παράνομη παιδική εργασία στο βωμό της μεγιστοποίησης του κέρδους ενός αδηφάγου πλέον καπιταλισμού.
- Παιδιά θύματα του απάνθρωπου εμπορίου οργάνων.
- Στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων – αναζωπύρωση εθνικιστικών κινημάτων

β) Σε ατομικό επίπεδο

- Απώλεια εσωτερικής ελευθερίας του ατόμου – μετατροπή του σε ενεργούμενο.
- Αποστασιοποίηση, αδιαφορία για τα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα.
- Υπερίσχυση υποκρισίας σε όλο το φάσμα των ανθρώπινων επαφών και σχέσεων:
 - στις διαπροσωπικές σχέσεις
 - σε επίπεδο κοινωνικής ζωής με στόχο την κοινωνική προβολή και αναγνώριση
 - σε πολιτικό επίπεδο
- Αδιαφορία για το συνάνθρωπο, κυριαρχία ατομισμού, κομφορμισμού
- Αποξένωση του ανθρώπου απ' τον ίδιο του τον εαυτό – απώλεια της ταυτότητας και της ηθικής του συνείδησης.
- Αποξένωση από το φυσικό περιβάλλον.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμιγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

γ) Σε κοινωνικό επίπεδο:

- Αποξένωση από το κοινωνικό περιβάλλον – οι κοινωνικές σχέσεις αποπροσωποποιούνται. Το «είναι» έχει υποκατασταθεί από το «έχειν» και το «φαίνεσθαι». Οι νόμοι, το κράτος, οι θεσμοί μεταβάλλονται σε μηχανισμούς που δρουν ανεξάρτητα απ' τον άνθρωπο.
- Έξαρση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας (π.χ. βία, εγκληματικότητα, ρατσισμός κ.α.)
- Κατάφωρη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Τυποποίηση των σχέσεων και αλλοτρίωση με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της αξίας της ανθρώπινης ζωής συντελώντας στην ανθρώπινη κρίση.
- Έξαρση φαινομένων πείνας και εξαθλίωσης που μαστίζουν τις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Όξυνση κοινωνικών ανισοτήτων με την παράλληλη παραβίαση του δικαιώματος της ισότητας των ευκαιριών στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής κοινωνίας

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ

Συνειδητοποιώντας, λοιπόν, μέσα από τις ποικίλες εκδηλώσεις του την ένταση του ελλείμματος ανθρωπιάς στη σύγχρονη εποχή γίνεται φανερό η ανάγκη για ατομική αλλά και συλλογική δραστηριοποίηση, προκειμένου αυτό να περιοριστεί.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ

(α) ΑΤΟΜΙΚΕΣ:

- Συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Στήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (άποροι, άνεργοι, Α.Μ.Ε.Α. κ.λ.π.)
- Αλληλέγγυα συμπεριφορά και ψυχολογική στήριξη προς το συνάνθρωπο που αντιμετωπίζει προβλήματα.
- Συμμετοχή στα κοινά (πολιτική ευαισθητοποίηση, σφαιρική ενημέρωση και αφύπνιση γύρω από τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας κ.λ.π.)

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμιγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

- v. Συμμετοχή σε ομάδες που ασκούν πίεση σε κυβερνήσεις διεκδικώντας την παγκόσμια ειρήνη, το αφοπλισμό και την ισότητα.
- vi. Επανιεράρχηση των αξιών και πρόταξη του συλλογικού συμφέροντος έναντι τα ατομικά.

(β) ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ

- i. μεταλαμπάδευση ανθρωπιστικών αξιών (αλτρουισμός, σεβασμός στη διαφορετικότητα κλπ) μέσω της ουμανιστικής παιδείας και άρση του ανταγωνιστικού πνεύματος
- ii. Ουσιαστική συνεργασία των λαών με σκοπό την επίλυση κοινών προβλημάτων, όπως το οικολογικό, το μεταναστευτικό, η ανεργία κλπ
- iii. Καθοριστική η αρωγή των ανθρωπιστικών οργανώσεων (Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί χωρίς σύνορα) και του ΟΗΕ όταν αυτές δρουν απαγκιστρωμένες από οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα
- iv. Μέριμνα των κυβερνήσεων, οικονομική βοήθεια, ουσιαστική λειτουργία του κράτους πρόνοιας
- v. Δραστηριοποίηση των πνευματικών ανθρώπων, συνειδητοποίηση της ιδιαίτερης βαρύτητας, του ηθικού τους χρέους απέναντι στην κοινωνία / παραδειγματική στάση τους, αφύπνιση του λαού.
- vi. Αντικειμενική ενημέρωση των πολιτών από τα ΜΜΕ σε σχέση με την κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων και το ρόλο των πολύτιμων ανθρωπιστικών οργανώσεων

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Συμπερασματικά, εγείρεται επιτακτική η ανάγκη αφύπνισης του ανθρωπιστικού ιδανικού τόσο από τους κοινωνικούς και πολιτικούς φορείς όσο και από κάθε άτομο ξεχωριστά. Έτσι, θα καταστεί εφικτός ο περιορισμός των φαινομένων παθογένειας, που η παραμέληση του ιδανικού αυτού επιφέρει, αλλά και ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου των σύγχρονων κοινωνιών στην υπηρεσία των διαχρονικών ανθρωπιστικών αξιών.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Αξής Χρήστος,

Θαλασσινού Μαρία,

Παρασκευοπούλου Αγγελική,

Ρούσση Κατερίνα

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμιγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr